

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto: Mielenterveyskriisiin on vastattava!

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto ilmaisee syvän huolensa psykiatristen palveluiden tilanteesta erityisesti Tampereen yliopistollisen keskussairaalan lasten- ja nuortenpsykiatrioilla sekä oppilaitosten koulupsykologien ja -kuraattorien saatavuudessa.

Tämä kehitys on seurausta pidemmän ajan panostusten puutteesta niin rahallisesti kuin resurssillisesti palveluihin ja siihen, että jonoja pyrittäisiin lyhentämään erilaisin keinoin. Pirkanmaan hyvinvointialue ei saa ummistaa silmiään nykyiseltä kehitykseltä.

Tällä hetkellä Pirkanmaan hyvinvointialueella on Suomen pisimmät jonot psykiatriseen sairaanhoitoon. Pitkien jonojen osasy on se, että moni nuori muuttaa Pirkanmaalle jatko-opiskeluiden perässä ja tämän vuoksi palvelut ruuhkautuvat lisääntyneen palvelutarpeen seurauksena. Läheteiden saaminen palvelujen piiriin on helppoa, mutta hoitoon pääsemisessä kestää, koska aikoja palveluihin ei yksinkertaisesti vain ole.

Palveluostot yksityiseltä sektorilta eivät yksinään ongelmaa ratkaise, sillä yksityisellä sektorillakin on sama resurssipula ja pitkät jonot. Panostukset palveluiden saatavuuteen ovat myös olleet viime vuodet erikoissairaanhoidon puolella ja perusterveydenhuolto on aliresurssoitu, koska painotus investoinneissa on ollut muualla.

“Jos nuorista tulee työkyvyttömiä mielenterveyspalveluiden saatavuudettomuuden takia jo nyt, ei meillä ole tulevaisuudessa ketään hoitamaan edes yhteiskuntamme perustoimintoja. Tarvitsemme aitoja toimia, emme vain kauniita sanoja”, nuorisovaltuuston puheenjohtaja **Eetu Hukkanen** jyrähtää.

Lisäksi opiskeluterveydenhuollon palveluiden siirtyminen kunnilta hyvinvointialueille on hankaloittanut palveluiden saamista, kun esimerkiksi tietojärjestelmien välisessä vuoropuhelussa on ollut ongelmia. Nuorisovaltuusto esittää syvän huolensa opiskeluterveydenhuollon saatavuuden ja sen saavutettavuuden heikkenemisestä sote-uudistuksen johdosta.

Nuorisovaltuusto esittää useita ratkaisuehdotuksia psykiatristen palveluiden ruuhkautumisen taittamiseen. Pirkanmaan hyvinvointialueen on panostettava etenkin ennaltaehkäisevään työhön. Erityistä huomiota on annettava oppilaitosten ennaltaehkäisevään työhön, sillä oppilaitosten huolestuttava kehityssuunta on vielä pysäytettävissä. Ennaltaehkäisyyn panostamalla psykiatristen palveluiden jonoja voidaan purkaa tehokkaasti, sillä paine lasten- ja nuortenpsykiatrioilla vähenee pitkällä tähtäimellä.

Ennaltaehkäisyyn panostamisen lisäksi jo pitkään julkisuudessa esillä ollut terapiatakuu on saatettava voimaan Pirkanmaan hyvinvointialueella. Se takaa lapsille ja nuorille pääsyn nopeasti palvelujen piiriin, ja tämän vuoksi hyvinvointialueen onkin huolehdittava samalla myös palveluiden riittävästä resursoinnista.

Nuorisovaltuusto muistuttaa, että työvoimapula vaivaa kyseessä olevaa alaa ja Pirkanmaan hyvinvointialueen onkin kyettävä antamaan itsestään kuva parhaana työntantajana, koska

kilpailu työntekijöistä hyvinvointialueiden kesken on kovaa. Siksi meidän on erottauduttava eduksemme.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto haluaa myös tuoda esille ilmiön, joka on rasittanut useita lapsia ja nuoria. Tämä ilmiö on vakituisen, potilaan ja ammattilaisen väliseen luottoon perustuvan hoidon puute. Valitettavan usein mielenterveyspalveluja hakevaa nuorta pallotellaan ammattilaiselta toiselle läheteiden ja muiden lomakkeiden kanssa. Tämä ei anna nuorelle aikaa muodostaa luottamussuhdetta ammattilaiseen, jolloin myöskään ongelmia ei pystytä käymään läpi joko yhtä tehokkaasti tai ollenkaan.

Nuorisovaltuusto esittääkin, että mielenterveyspalveluissa painotettaisiin hoitomuotoa, joka mahdollistaisi ammattilaisen ja nuoren välisen luottamuksen. On myös tärkeää, että nuorelle pystytään takaamaan selkeä sekä virtaviivainen hoitosuunnitelma, jossa pyritään minimoimaan tarpeettomat läheteet.

Tilanne on huono, mutta se on korjattavissa, mikäli poliittinen tahtotila sen korjaamiseksi saavutetaan. Nyt on kiire!

Lisätietoja:

Eetu Hukkanen, puheenjohtaja
Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto
eetu.hukkanen@pirha.fi
045 161 4383

Nuorisovaltuuston jäsenet

Martti Kaisti
Wilma Karlsson
Max Nikkari